

DOCUMENT PRESENTAT PER MEMBRES (al final) DE LA CANDIDATURA EUiA-Protagonistes

LES IDEES NO VIUEN SENSE ORGANITZACIÓ: CONSOLIDAR I ARRELAR L'APOSTA ESTRATÈGICA D'EUiA PER CATALUNYA EN COMÚ.

Aquest mes d'abril, Catalunya en Comú farà una Assemblea Nacional per a definir el seu model organitzatiu, mètodes de funcionament intern i mètodes d'elecció de càrrecs i candidatures electorals, que caldrà plasmar estatutàriament. En aquesta Conferència Política Nacional d'EUiA volem fer una aportació col·lectiva a aquest debat, des de l'experiència i els valors propis. Les tesis aprovades per la 7a Assemblea d'EUiA –l'octubre de 2016– ja es van referir a aquest objectiu en els següents termes:

“El trànsit de les candidatures electorals confluents a un nou subjecte polític català en comú requereix de paciència i generositat, i de reconeixement mutu i respecte al que cada persona i col·lectiu aporta. I en cas de desacord, calen mètodes democràtics i transparents per resoldre les legítimes diferències en positiu. El nou subjecte requerirà d'arrelament social i territorial, i per això, caldrà estendre'l a nivell local per pobles i ciutats, i a nivell sectorial, connectant amb entitats, lluites socials i experiències de gestió alternativa de la vida quotidiana, sent part de la mobilització social que empeny els canvis des de baix.

EUiA està compromesa al màxim en la construcció d'aquest nou subjecte polític català en comú, aportant el millor de si mateixa, el seu activisme, les seves idees i valors, i una llarga trajectòria en totes les lluites populars, especialment de les classes treballadores i el moviment obrer per la seva emancipació, el fil roig de la nostra història. I volem construir-ho amb totes les persones i actors polítics que ja han participat de les experiències fetes, que aporten un bagatge i uns aprenentatges compartits molt útils per seguir creixent i consolidant aquest espai, i incorporant a d'altres que s'hi vulguin sumar, si estan d'acord amb aquestes idees, valors, i amb la necessitat d'un nou instrument unitari.

La nostra experiència organitzativa, no només en el terreny polític, sinó també impulsant el moviment obrer, el moviment veïnal, el moviment estudiantil, entre altres, pot ser una gran aportació a la construcció i vertebració del nou espai, sempre amb esperit propositiu i nodrint de contingut polític les discussions organitzatives que, sense el mateix, poden esdevenir discussions metodològiques que, amb bona intenció i amb l'ànim d'innovar, acabin en realitat limitant la participació i la pluralitat del nou subjecte polític en construcció.”

Aquesta assemblea d'abril serà un primer pas en la definició del model organitzatiu de Catalunya en Comú, en transició encara cap a una estructura definitiva on s'integrin totes les persones i les organitzacions polítiques que, com EUiA, continuen **i continuaran** existint i aportant de manera col·lectiva sense dissoldre's, com també va aprovar la 7a Assemblea d'EUiA per l'actual període. **Per aportar de forma col·lectiva cal que EUiA repregui de forma decidida la seva organitzat, i sense duplicar debats, es prepari per aportar, des de la visió pròpia les seves propostes. És doncs imprescindible que totes les Assemblees locals de EUiA s'activin, debatin, proposin i treballin en aquest marc propi i que organització nacional articuli els mecanismes per fer-ho possible.**

En aquest debat cal tenir present la interpel·lació constant de la societat cap a les forces polítiques perquè obrin les seves estructures a la deliberació i participació ciutadanes. Per tant, el debat organitzatiu no pot separar un millor funcionament intern o d'adequació de les formacions preexistents en el nou subjecte polític, del repte que se li planteja per obrir les organitzacions polítiques a la ciutadania com a part essencial d'una societat democràtica moderna.

Per últim, cal fer una Catalunya en Comú àmplia, oberta i amable, que sigui capaç d'engrescar a milers de persones que volen una alternativa de canvi real per a Catalunya, i que avui no participen de les forces polítiques confluents ni de l'actual organització. Sense incorporar, de moltes maneres, a molta més gent en aquest projecte, resultarà més difícil assolir els objectius polítics que tenim en el nostre ideari. Per tant, aquesta visió cap a fora ha d'estar present en el debat organitzatiu.

1- UNA ESTRUCTURA AMB CAPACITAT D'ACOLLIR TOTES LES FORMES DE FER POLÍTICA

El repte de donar cos organitzatiu a Catalunya en Comú comença per establir de quina manera qualsevol persona es vincula a aquest espai polític, en quin grau ho pot fer i en quines unitats pot participar de les deliberacions i decisions del subjecte polític. En altres paraules:

-Quin model d'adhesió a l'espai? Quin tipus de comunitat o comunitats?

-Quins àmbits organitzatius pel territori i per les diverses formes d'activisme sectorial?

En l'experiència organitzativa de l'esquerra transformadora, ha estat present majoritàriament la figura de l'afiliat/da o militant de base, amb compromís fort amb l'organització i plens drets actius i passius per qualsevol càrrec intern o públic, i amb un estatus superior al de la persona amiga o simpatitzant, a la qual s'ha anat incorporant als àmbits de decisió, especialment pel que fa a l'elaboració de les llistes i els programes electorals, però normalment no a les decisions orgàniques de caràcter intern. Les formacions polítiques de nova creació, en canvi, han optat per fer comunitats obertes en base a registres on-line, sense diferenciacions de estatus i amb participació a totes les decisions.

Vistes les experiències i els pros i contres de cada modalitat, una opció mixta que incorpori els dos elements, un compromís més estable per qui vol participar de la vida organitzativa, els activistes, i un registre obert per les decisions més públiques com l'elaboració programàtica o la votació de les llistes electorals, inscrits e inscrites, podria tenir un major consens que qualsevol dels dos extrems i és la aposta d' EUiA. El que sembla clar és que és necessari un cens transparent i verificable pel funcionament estable de l'organització i les seves eleccions de caràcter intern o extern. Valorem que les persones que tinguin major compromís organitzatiu intern han de fer una aportació econòmica periòdica, sense que aquesta sigui un element limitatiu de la participació i, per tant, les aportacions econòmiques haurien d'estar condicionades a les possibilitats dels activistes i en darrer terme ser de caràcter voluntari. Per altra banda, cal assegurar que el compromís amb la organització és en el dia a dia, i en aquest sentit, per ser activista caldrà formar part i tenir activitat en el dia a dia de l'espai on es participi, en modalitats flexibles, per exemple, sense una participació física permanent, però constatable i quotidiana.

Pel que fa la unitat de participació, és evident que la presència al territori és clau per arrelar un projecte polític, especialment a nivell municipal, i que per tant, les assemblees locals son un espai d'activisme, discussió, i decisió bàsic. Aplicant el principi de subsidiarietat, del qual em som ferm defensors, les Assemblees locals seran plenament autònomes en totes aquelles decisions que s'emmarquin dins del seu àmbit, òbviament, sense que amb això es pugui contradir els principis o propostes generals de la confluència. Per altra banda, també caldrà estructures comarcals o intercomarcals estables, o altres mecanismes de coordinació supralocals.

Així mateix, moltes persones prefereixen vehicular la seva vinculació amb l'espai a través del seu àmbit d'activisme social, activitat professional o qualsevol altre en el qual troba que la seva aportació és més útil a l'organització. La pròpia EUiA ha tingut històricament debats contradictoris sobre si els sectors havien de ser una unitat afiliativa, o només un espai d'elaboració programàtica.

En altres experiències organitzatives, els àmbits o eixos temàtics, sense ser un espai afiliatiu, han traspassat el marc d'un grup exclusivament de suport als grups institucionals o a l'elaboració programàtica, per esdevenir espais de reflexió, activisme i proposta política. El que sembla clar és que no es pot prescindir d'espais sectorials, ja que l'organització estrictament territorial no recull el conjunt de maneres de fer política existents, i a més sol limitar el seu radi d'acció a la dinàmica de la política institucional. Per la qual cosa, pensem que els espais sectorials han de ser espais de treball, activisme, i per tant, afiliació.

2- UNS ESPAIS DE DELIBERACIÓ I DECISIÓ ÀGILS, PARTICIPATIUS I AMB CAPACITAT EFECTIVA PER ORIENTAR LA DIRECCIÓ POLÍTICA DE L'ESPAI

L'assemblea fundacional del 8 d'abril de 2017 va dotar Catalunya en Comú d'uns òrgans transitoris per a poder començar a funcionar com a subjecte polític, encarar les tasques de preparació de la fase organitzativa i poder respondre als processos electorals que es poguessin donar. L'elecció, en llistes separades, d'una Coordinadora Nacional i d'una Comissió Executiva no pressuposa limitar-se a futur amb el mateix esquema organitzatiu. Per tant cal donar resposta a les següents preguntes:

- Amb l'experiència acumulada en aquests mesos, quin tipus i nivells d'òrgans de direcció necessita Catalunya en Comú? Com fer la seva elecció i constitució?**
- Com i quan consultar a tota la comunitat les decisions polítiques més rellevants?**
- Quina relació entre òrgans de direcció i grups institucionals?**

Encara que sembli una obvietat, l'òrgan de màxima decisió hauria de ser l'Assemblea Nacional, composta per totes les persones que pertanyin a l'espai polític censat, i que es reuniria per establir les grans línies estratègiques i per renovar els òrgans de direcció, si així s'estableix. Per tant, seria un esquema més obert que el de les organitzacions clàssiques, amb delegats i delegades.

Pels períodes entre assemblees, caldria un òrgan ampli amb poders de decisió i deliberació suficients per desenvolupar els acords assemblearis, a l'estil de l'actual Coordinadora Nacional, que hauria de tenir una part fixa escollida en fases congressuals, i una part a elegir per les assemblees de base territorials i sectorials, de forma però que el pes important numèric

fora el territorial i sectorial. A més d'assegurar sempre la paritat de gènere en la seva composició, per escollir els membres via assemblees s'haurà de fer per sufragi universal de tot el cens en processos oberts i transparents, tal i com es va fer per l'actual òrgan transitori, i de fora equivalent, en els àmbits territorials i sectorials. Tots i totes el/les membres de la Coordinadora han de retre comptes de la seva activitat, de l'assistència, de les aportacions, dels debats on han participat i poden ser revocats i revocades de forma similar a com han estat escollits.

L'altra part de membres de l'òrgan podria venir per elecció directa de cada territori i/o sectors, amb més capacitat de renovació i rotació, i buscant un major contacte directe amb les unitats de base.

Per a les responsabilitats executives, es poden donar diversos models. El més clàssic en el format partidari seria que la Coordinadora Nacional fes l'elecció d'un coordinador/a, i a partir d'aquí, aquesta persona fes una proposta de Comissió Executiva, aprovada per la Coordinadora Nacional.

Aquest model és més restringit i representatiu que altres, però permet canvis en les responsabilitats executives amb més facilitat. Un sistema més participatiu, però més presidencialista, seria escollir coordinador/a per sufragi universal de tot el cens, i que aquesta persona nomeni una Comissió Executiva a aprovar per l'Assemblea Nacional o per la Coordinadora Nacional, i una variant a aquesta fórmula seria que el/la candidat/a es presenta amb un equip ja definit a aquestes primàries internes.

EUiA apostem per la elecció per sufragi universals d'equips de direcció (amb suplents per si fora necessari), que podran integrar-se de forma proporcional a les responsabilitats, depenent dels resultats dels escrutinis. I que el coordinador/a general, en sigui el portaveu de l'equip majoritari en aquest procés.

Sigui quin sigui el mètode d'elecció, és imprescindible que, entre períodes assemblearis, l'òrgan executiu i tots i cadascun dels seus membres han de retre comptes i atendre les orientacions de l'òrgan representatiu més ampli, amb possibilitat de revocació si així es consideres. Si fos necessari un nucli de l'òrgan executiu més reduït, de gestió diària i preparació dels òrgans executius, s'haurien de definir estatutàriament les seves funcions i criteris de composició per prendre decisions efectives.

En tot cas, a més de les competències dels òrgans i nivells organitzatius, s'haurà de definir estatutàriament en quins casos es precisa decidir en referèndum o consultar a tot el cens una determinada decisió de gran transcendència política. En concret ho haurà de ser per acords electorals, acords de govern o política d'aliances. Ja està en el sentit comú col·lectiu i en l'experiència de totes les forces confluents que les grans decisions sobrepassen l'àmbit dels òrgans i calen ser ratificades per tot el cens de l'espai polític.

En darrer terme queda la qüestió de com coordinar les tasques dels grups institucionals amb els òrgans de direcció, amb la finalitat d'assegurar el màxim flux d'informació, en ambdues direccions, sobre el que es fa a les institucions, acordar conjuntament les decisions més transcendents i, a la vegada, respectar l'autonomia dels grups en les qüestions més del dia a dia institucional, siguin de caràcter representatiu, legislatiu o executiu. En tot cas, tot càrrec institucional està al servei de la organització, i en aquest sentit, l'autonomia, i el dia a dia no

poden anar en detriment de la necessària coordinació amb els òrgans corresponents, siguin a nivell estatal, nacional o local.

3- RADICALITAT DEMOCRÀTICA, CAPACITAT DE SUMA I MÈTODES PEL MAJOR CONSENS EN L'ELABORACIÓ DE LES CANDIDATURES ELECTORALS

Com sabem per experiència, la qüestió de l'elecció de candidats i candidates i la confecció del conjunt de les llistes electorals sempre és un tema delicat, perquè afecta a persones concretes, a companys i companyes que decideixen o volen tenir l'opció de representar electoralment a l'organització al seu Ajuntament o als parlaments. La pregunta clau és:

-Com elaborar llistes electorals amb capacitat d'oferir a la societat una alternativa guanyadora i, al mateix temps, garantir la cohesió i expressió de la pluralitat interna?

Per respondre a aquesta qüestió cal tenir en compte diversos elements que sempre es troben en tensió, i que es disposen de moltes fórmules per arribar a un mateix resultat, depenent del tipus de convocatòria o del nus principal de conflicte.

Per exemple, no és el mateix que hi hagi o no un/a candidat/a de consens per encapçalar la llista, i quedi per elegir la resta de la llista entre diverses opcions, individuals o per equips. No és el mateix elegir una llista municipal per governar una gran ciutat, que per irrompre per primera vegada en un Ajuntament d'un petit municipi. No és el mateix una llista al Parlament o al Congrés, de caràcter purament legislatiu, que a un Ajuntament on la mateixa gent ha de fer, apart de les tasques representatives, les tasques executives en cas d'entrar a governar. Així mateix, els mètodes d'elecció i comptabilització dels vots són múltiples: de més proporcionals a menys; més o menys respectuosos amb la integració de les pluralitats; amb més o menys garanties per evitar vots en bloc de premi o càstig; més o menys eficaços per assegurar un equip amb capacitats específiques per entrar a governar, entre d'altres.

En tot cas, sembla evident que, independentment del mètode, el conjunt del cens de l'àmbit de decisió (amb la possibilitat d'obrir el registre ad hoc per augmentar la participació en la decisió) ha de poder votar en primàries els candidats i candidates, sense que aquesta decisió només la puguin prendre els òrgans de direcció de cada àmbit on es produeixin eleccions, que sempre s'ha de donar paritat de gènere en cremallera a les llistes, i que el mètode escollit ha de tenir un consens ampli i garanties suficients perquè tothom reconegui el resultat. De forma prioritària el mètode seria primàries obertes amb llistes no tancades, tot i que en determinats casos que caldria regular, es podran escollir altres opcions, però en cap cas, es podran escollir representants sense una validació dels inscrits e inscrites per unes primàries.

4- TRANSPARÈNCIA, ÈTICA I RENDIMENT DE COMPTES

Atenent les exigències ciutadanes de major transparència en la política, les organitzacions polítiques estan obligades a aprofundir en els mètodes de control i en les bones pràctiques que regulin els principis d'actuació dels càrrecs públics i dirigents, el rendiment de comptes

periòdicament davant els òrgans i la ciutadania, la revocació dels càrrecs en cas d'incompliment de les seves obligacions, la duració dels seus mandats, les incompatibilitats per l'acumulació de càrrecs i les seves retribucions que, d'acord amb el bon ús dels recursos públics, han de ser ajustades a uns paràmetres que conjuguin dignitat i sobrietat tenint en compte la realitat salarial de la majoria de la població.

Tot i la clara voluntat en aplicar aquests principis, sovint topen amb ambigüitats internes respecte a , p.e., que vol dir rendir comptes, o que vol dir transparència d'un òrgan, p.e., l'executiva. Serà doncs imprescindible en un termini no superior a 1 any que organització desplegui un reglament, que s'haurà d'aprovar per la coordinadora nacional, que sigui complet, coherent i exhaustiu on s'expliciti per a tots els òrgans i càrrecs de la organització la forma en que CeC implementa tots aquests conceptes, transparència interna, radicalitat democràtica, rendiment de comptes, revocacions, etc ... amb el ben entès que altres aspecte més generals, com els mandat o els sous, ha de quedar recollits en el document de codi ètic que tot activista e inscrit ha de subscriure.

EUiA va aprovar un Codi Ètic i una Carta Financera dels càrrecs públics i dels càrrecs interns en una Conferència Política l'any 2013 (veure a www.euia.cat apartat Transparència), que van marcar unes orientacions clares en aquest sentit i que poden servir de referència per a Catalunya en Comú, com ja ho han estat per les confluències electorals recents.

Així mateix, calen uns principis financers clars que estableixin com es el finançament de l'activitat política de l'organització, quins recursos destina a les tasques partidàries, quins a les tasques institucionals i quins a potenciar el teixit social i les iniciatives solidàries.

Consellers/es signants :

Javier Adalit

Mari Carmen del Jesús

Anna Flores

Ruben Garcia

Pere Mariné

Anna Martin

Juan Andres Osorio

Antonio Polo